

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/107/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314221749
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4314221749.5

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobcu: M. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom XX R. A., E., N XHX, V., Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, zastúpený advokátskou kanceláriou Zahoráková & Partners, s. r. o., so sídlom Krasovského 13, Bratislava, IČO: 47 232 412, proti žalovanej: M. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. G. Z. XX, G. V., t. č. pobytom Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, zastúpená JUDr. Milenou Štaudnerovou, advokátkou, so sídlom Advokátskej kancelárie v Mochovciach, budova ENSECO, Mochovce, o zaplatenie 75,08 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 20. augusta 2021 č. k. 16C/163/2015-1280 takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie žalobcu o d m i e t a .

Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej vo vzťahu k žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 657 ods. 1, § 658 ods. 1, § 565, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 2, § 37 ods. 1, 2, § 39, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 27. 10. 2014, sa právna predchodkyňa žalobcu voči žalovanej domáhala zaplatenia sumy 75,08 eura s príslušenstvom. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 11. 10. 2010 uzavrel T. B. J. so žalovanou písomnú Zmluvu o pôžičke peňazí vo výške 11.600 eur na dobu 40 mesiacov. Žalovaná sa zaviazala splácať túto pôžičku pôvodnému veriteľovi v pravidelne sa opakujúcich 40 splátkach vo výške 290 eur mesačne, vždy najneskôr posledný deň kalendárneho mesiaca, úhradou na osobný účet pôvodného veriteľa. Žalovaná pôvodnému veriteľovi neuhradila žiadnu splátku pôžičky, na výzvu pôvodného veriteľa nereagovala a sama neprejavila žiadnu vôľu dlžnú sumu pôvodnému veriteľovi vrátiť. Dňa 01. 10. 2012 vyzval pôvodný veriteľ žalovanú na zaplatenie celej zostávajúcej sumy jeho dlhu 11.600 eur naraz v termíne do 08. 10. 2012. Uviedla ďalej, že dňom 09. 10. 2012 sa žalovaná dostala do omeškania so splatením istiny vo výške 11.600 eur, pričom v období od 11. 07. 2012 do 07. 05. 2013 bola zákonná výška úrokov z omeškania vo výške 8,75 % p. a. Poukázala ďalej na skutočnosť, že dňa 23. 10. 2012 s ňou uzavrel pôvodný veriteľ Zmluvu o postúpení pohľadávky vo výške 11.600 eur a dňa 24. 10. 2012 oznámil postupca žalovanej postúpenie pohľadávky vo výške 11.600 eur s príslušenstvom s tým, že sa tak stala novým veriteľom žalovanej, ktorej je povinná ďalej túto pohľadávku plniť. Žalovaná svoj záväzok nesplnila a splatnú istinu vo výške 11.600 eur neuhradila, a preto si právna predchodkyňa žalobcu uplatnila právo na zaplatenie zákonných úrokov z omeškania vo výške 8,75 % ročne z istiny 11.600 eur od 01. 02. 2013 do 28. 02. 2013, čo predstavuje sumu vo výške 75,08 eura. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 16C/163/2015-356 zo dňa 01. 10. 2018 pripustil, aby pôvodný žalobca I. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom M., O. 1, z konania vystúpil a aby do konania namiesto žalobcu vstúpil M. A., XX R. A., E., N XHX V., Veľká Británia, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26. 10. 2018.

Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že žaloba je nedôvodná. Ako vyplýva z uzatvorenej zmluvy o pôžičke, dlžník sa zaviazal predmetnú pôžičku splatiť v 40 mesačných splátkach po 290 eur, ktoré splátky boli splatné vždy najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca s tým, že termín prvej splátky bol splatný dňa 31. 10. 2010 a termín splatnosti poslednej splátky bol dojednaný na deň 31. 01. 2014. Zo zmluvy tiež vyplýva dojednanie, podľa ktorého ak dlžník nedodrží termín ktorejkoľvek splátky, stráca výhodu splátok a veriteľ je oprávnený žiadať splatenie celej zostávajúcej sumy naraz. Toto svoje oprávnenie veriteľ využil a žalovanú dňa 01. 10. 2012 listom vyzval, aby v lehote do 08. 10. 2012 uhradila celú zostávajúcu sumu, čo predstavovalo 11.600 eur naraz, a to v lehote do 08. 10. 2012. Súd prvej inštancie ustálil, že tento právny úkon veriteľa- výzva na zaplatenie celej pohľadávky, je neurčitý, nie je na základe neho možné preskúmať, či bol tento úkon zo strany veriteľa urobený včas, čo má za dôsledok absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá neplatnosť nastáva priamo zo zákona, a na ktorú súd ex offio prihliada. Keďže predčasné zosplatenie pôžičky pôvodným veriteľom je neplatné, ku dňu postúpenia pohľadávky medzi pôvodným veriteľom T. B. J. a I. O., neexistovala pohľadávka vo výške 11.600 eur, z ktorej si žalobca v predmetnom konaní uplatňuje úroky z omeškania, nakoľko ku dňu postúpenia pohľadávky boli splatné len jednotlivé splátky a nie celá istina, v dôsledku čoho tak veriteľovi mohol vzniknúť nárok na úroky z omeškania len z jednotlivých nezaplatených omeškaných splátok. Keďže pohľadávka v čase jej postúpenia v postupovanom rozsahu neexistovala, v dôsledku čoho pôvodný veriteľ Ing. B. J. postúpil na svojho právneho nástupcu I. O. viac práv než ako sám mal, je Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 23. 10. 2012 absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to pre počiatočnú právnu nemožnosť plnenia. Súd tiež vzhliadol aj dôvody absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky podľa § 39 Občianskeho zákonníka, keď v čase postúpenia pohľadávky táto pohľadávka pre neplatné zosplatenie pôžičky neexistovala. Potom je absolútne neplatná nielen Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 01. 10. 2012, ale z rovnakých dôvodov aj Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 05. 01. 2018 uzatvorená, medzi I. O. a žalobcom. Za stavu, keď iba platná zmluva o postúpení pohľadávok môže mať za následok zmenu v osobe veriteľa, keď nový veriteľ nadobúda nielen postupovanú pohľadávku, ale spolu s ňou tiež aktívnu vecnú legitímáciu na súdne uplatnenie nároku a exekučný výkon práva, dospel súd k záveru, že žalobca nie je veriteľom žalovanej, a preto nie je aktívne vecne legitimovaným subjektom v predmetnom konaní. Súd prvej inštancie taktiež uzavrel, že zistený skutkový stav neumožňuje súdu dospieť k inému záveru, než k nesúladu výkonu žalobcom uplatneného práva s dobrými mravmi, keď predmetným návrhom v súvislosti s ostatnými návrhmi, ktorými si právna predchodkyňa žalobcu a v súčasnosti žalobca uplatňuje svoje nároky zo zmluvy o pôžičke, nejde len o sledovanie ekonomických záujmov, a síce vrátenie požičanej istiny a uplatnenie zmluvne dojednaných sankcií, ale spôsob, akým sa tieto subjektívne práva vyplývajúce zo zmluvy o pôžičke uplatňujú, nemožno vyhodnotiť inak, než ako úmysel poškodiť žalovanú, keď je zrejmé, že takýto výkon práva má pre žalovanú až neprijateľne negatívne dôsledky, keď nesleduje len dodržanie zmluvne dojednaných práv a povinností. O nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 a 3 CSP, § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej ako strane v konaní úspešnej v celom rozsahu, priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Proti tomuto rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca, namietajúc, že konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po oboznámení sa s obsahom spisu v prejednávanej veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania sa najskôr zaoberal tým, či odvolanie žalobcu bolo podané včas a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je potrebné podľa § 386 písm. a/ CSP odmietnuť z dôvodu, že odvolanie bolo podané oneskorene, t.j. po uplynutí zákonnej lehoty.

5. Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

6. Podľa § 386 písm. a/ CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene.

7. Podľa § 105 ods. 1 CSP súd doručuje písomnosť na pojednávaní, alebo pri inom úkone súdu; tým nie je dotknutá povinnosť súdu doručovať písomnosť do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu.

8. Podľa § 32 ods. 1 zák. č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon o e-governmente) v znení neskorších predpisov, uložením elektronickej úradnej správy sa rozumie okamih, odkedy je elektronická úradná správa objektívne dostupná prijímateľovi v elektronickej schránke adresáta.

9. Podľa § 32 ods. 2 Zákona o e-governmente, úložnou lehotou na účely tohto zákona je lehota, počas ktorej je uložená elektronická úradná správa považovaná za nedoručenú. Úložná lehota je 15 dní odo dňa nasledujúceho po dni uloženia elektronickej úradnej správy, ak osobitný predpis neustanovuje inú lehotu.

10. Podľa § 32 ods. 5 písm. b/ Zákona o e-governmente, elektronická úradná správa, vrátane všetkých elektronických dokumentov sa považuje za doručenú, ak nie je adresátom orgán verejnej moci a doručuje sa do vlastných rúk dňom, hodinou, minútou a sekundou uvedenými na elektronickej doručenke, alebo márnym uplynutím úložnej lehoty podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvedel.

11. Pre posúdenie včasnosti podaného odvolania zo strany žalobcu súd skúmal, kedy bol rozsudok súdu prvej inštancie stranám sporu doručený. Rozsudok bol právnej zástupkyňi žalovanej doručený dňom 19. 09. 2021 tak, ak to vyplýva z listinného dokladu na č. I. 1296 spisu a z listinných dokladov nachádzajúcich sa na č. I. 1297 a č. I. 1319 odvolací súd zistil, že dňom 08. 09. 2021 bol rozsudok uložený do elektronickej schránky adresáta - právneho zástupcu žalobcu. Od nasledujúceho dňa po dni uloženia elektronickej úradnej správy začala žalobcovi plynúť 15-dňová lehota v zmysle ust. § 32 ods. 2 Zákona o e-governmente a táto uplynula dňa 23. 09. 2021- štvrtok, ktorý deň bol posledným dňom na prevzatie rozsudku. Nasledujúcim dňom, teda dňom 24. 09. 2021 začala plynúť žalobcovi 15-dňová odvolacia lehota, ktorá uplynula dňom 08. 10. 2021 (piatok). Keďže odvolanie bolo podané dňa 11. 10. 2021, toto bolo podané po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania, čoho dôsledkom uplynutia odvolacej lehoty je to, že rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 08. 10. 2021, a preto odvolací súd musel podané odvolanie odmietnuť z dôvodu oneskorenosti jeho podania bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého by žalovanej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže v odvolacom konaní jej žiadne trovy nevznikli, súd jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).